

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quomodo confessionem impedit diabolus, & quam varia sint mutorum
genera, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

IOAN. LANS. CARTHVS. SERMONES
SERMO IN EADEM DOMINICA.

*Quomodo confessionem impedit diabolus, & quam varia sint
mutorum genera.*

ERAT IESUS EJECTIUS DEMONIUM, & illud erat mutum. Et cum eiecisset demonium, loatus est mutus. Luca XI. Multos hodiè habemus in Ecclesia mutos, quibus utinam adueniret Iesus, qui ora illis referarer, & expulso domine vocem redderet. Sunt enim quidam, qui non possunt eloqui in confessione sua peccata. Quos nimurum multifariam praepedit diabolus, ne de seipso ea quæ fecerunt, loqui possint in confessione sacramentali peccata.

**Muti ad con-
fessionem fa-
ciendam qui
sunt.**

Multi, inquam, sunt qui sua nequeunt confiteri vbi debent peccata, & vbi academ per confessionem deteruntur. Quorum tamen nonnulli adeò sunt inuercundi, adeò inhonesti quoque, ut in aliorum sui generis hominum, puta impudicorum, leuium ac inhonestorum hominum praesentia non pudet eos de seipso sua facinora referre, de fraudibus suis gloriari, iactare de felicitate scelerum suorum. Itaque vbi diabolo constinentur, ibi non uident sua peccata contagiosa narrare ad infectionem innocentium animarum, quo non solum exemplo, verum etiam verbo bonos scandalizent, & quantum in se est, corrumpant: & idem, quia cum patre suo diabolo eadem faciunt opera, eundem quoque referent fructum, haud dubium eandem cum illo mercedem quoque tandem recepturi. Hos autem (ut dixi) facit diabolus, ad confessionem venientes sacramentalem, vbi à peccatis exui, Deoque deberent reconciliari, mutos. Siquidem ibi diabolus eorum strangulat colum & ora, ne loquantur, & ne ipse eos suos amittere cogatur captiuos. Quo-

**Confessione
peccatorum
cur diabolus
impedit.**

ris fortasse, quomodo diabolus impedit confessionem, & quare de secunda quæstione, quare scilicet impedit, circè responderi potest: Qui a per confessionem veram peccatorum animam peccatricem, quam iure polidebat, ut pote quæ suapte voluntate illi se subdiderat, scit se amittere: idem indeam quibus potest modis retrahit. Deinde eos quos scrupulis inutilibus, quos timore, pusillanimitate, atque dubiorum ambiguitate interrubarat, & deuotionis in eis spiritum per huiusmodi extinguit, scit in confessione formari, dirigi, atque retia sua euadere, cui rei inuidet porissimum. Solae nimirum obscuritate gaudet in tenebris, & nunquam in luce ambulans. Quia verò in confessione soluitur obscuritas, lux super nos superna coruscat, & ex filiis diaboli filij efficiuntur Dei: idem diabolus quantis potest viribus, impedire enititur confessionem. Quam si impediatur, certus est se Domini illius peccatoris mansurum, ipsumque, quantis per ita perseverarit, Deo non reconciliandum. Tertio quoniam confessio sancta, non solum spiritualiter exonerat à peccatis, sed etiam conscientiam facit serenam, tristitia pellit, desperationem propulsat, atque pressuram cordis omnem, quæ propter peccata non confessa, & propter irreconciliationem diuinam hominem torqueret, tollit. Idcirco hoc sciens diabolus hostis alacritatis spiritus & bonæ conscientiæ, impeditur nescire, ne confessio fiat peccatorum, interim enim ab eo teneretur peccator. In confessione autem peccatorum vbi exhibatur conscientia, gaudetque in Deo, confutatur diabolus cum suis conflijs, propterea quod videre non potest, ut bona ac alacris conscientia gaudet.

Ioan. 11.

dedit Deo, ut sentiat de Deo in bonitate, & in simplicitate cordis confidat illi. Generat enim vera peccatorum confessio, exonerationem peccatorum, reuelationem conscientie, & spiritus devotionisque alacritatem tantam, ut homo (quod multis quotidie fit compertum) sibi videatur, qui recte confessionis sibi conscientia est, à grandis cuiuspiam filicis pondere, quod à corde tremorum, liberatus. Hoc igitur (ne prolixus sim) & alia item multa, quæ sacramentum confessionis commonstrant, vilissimum, nec aliter, quam secundum baptismum, tabulamque post naufragium peccatoribus ad euadendum institutam, sunt, cur adeò exosam habeat confessionem diabolus, & quare eam diffuadeat, ab ea retrahat, eandemque impediatur. Cæterum, quando quibusve persuasionibus eandem impediatur, dicendum est. Primo enim quod obstruit os diabolus confessionem facturi pudore: excitans in corde diabolus meus hominis, timorem, suspitiones, erubescencias, phantasiasque multas alias, ut inducat eum ad silentium peccati, faciatque mutum. Pudor autem hic oritur exsuperbia, qua vult videri ac estimari, quod non est, nec ab hominibus proper Deum, & vbi debet, agnoscit vult quod est. Veruntamen de peccato euidem est verecundia habenda, sed de confessione peccati haudquam alteriuspendum. Neque enim ignominia est pœnitentie, sed gloria. Per pœnitentiam namque homo se iterum honestat. Gratiam enim Dei recuperat, fructus multorum reconciliat, famam sibi restituit, diaboli abiicit jugum, conscientięplex. Secundum serenat & pacat, ex peccatore facit iustum, & ex seruo diaboli, Dei filium. Non igitur ex pudore est relinquenda confessio, vbi fructus tam multiplex obtinetur, vbi dæmonium à te ejicitur, vbi anima tua sanitas restituatur. Peccare est ignominiosum, pœnitente de peccato est honorificum. Quando peccare decreuisti, pudor te retrahere debuisset. Modo vero quod te honestar, abiicare times? Non omnis pudor ignominiam adducit, quia scriptum est: *Est confusio adducens gloriam.* Nonne igitur insania est timerem te mundari, timere ablui, qui non timuisti inquinari? An immundum esse non pudet, & pudet mundari? Er quid times? Num te deridebit sacerdos? Num odiet? Num despiciet? Minime. Quando enim te derideret, qui tibi congeremis? Inde quanto purius nudiusque eidem fueris confessus, rancoreum facis de te sentire meliora. Inde enim cognoscit tuam sinceritatem, & veram pœnitentiam, quam non potest non venerari. Quanto ei igitur in ardore rei illi credideris, eo magis te diligat, qui te illi ad obedientium subiectis, cuius consiliis acquiescis, ei secreta tua nudè reuelas, te eius discipulum ac filium constituis, maxime omnium illi confidis, quomodo te contemneret, aut non amaret? Diabolica sunt hæc susurria, timorem inanem habentia, quæ pudorem obstinatum, timoremque ac pusillanimitatem confidenti tibi inducunt. Eijce tu igitur diabolum hunc mutum ab te, pedibus calcabilissem & serpentem, & euone virus abs te. Sed nimis est, inquis, peccatum meum probrosum, idèo non reuelandum. Quæ confortatio tibi est, si hominem tuum peccatum lateat, quando hoc Deo cognitum & nudum est? An ignoras peccatum non confessum, coram Deo continuoflare, & te accusare, clamans & tibi postulans vindictam? Quid quod peccatum tuum non confessum vniuerso manifestabitur orbi? Quid quod ignominia granulata quid efficiat.

Confessio-
nem quo-
modi quibusve
persuasionibus
eandem impedi-
atur.

I.

Pœnitentia-
namque homo se
iterum honestat.

Gratiam enim Dei recuperat,

fructus mul-

tum reconciliat,

famam sibi restituit,

diaboli abiicit jugum,

conscientięplex.

Ecccl. 4.

Scriptum est:

Est confusio adducens gloriam.

Nonne igitur insania est ti-

merete mundari, timere ablui, qui non timuisti inquinari?

An immundum

esse non pudet, & pudet mundari?

Er quid times?

Num te deridebit sacerdos?

Num odiet?

Num despiciet?

Minime.

Quando enim te derideret, qui

tibi congeremis?

Inde quanto purius nudiusque

eidem fueris confessus,

rancoreum facis de te sentire meliora.

Inde enim cognoscit tuam sinceritatem,

& veram pœnitentiam,

quam non potest non venerari.

Quanto ei igitur in

ardore rei illi credideris,

eo magis te diligat,

qui te illi ad obedientium sub-

iectis,

cuius consiliis acquiescis,

ei secreta tua nudè reuelas,

te eius discipulum

ac filium constituis,

maxime omnium illi confidis,

quomodo te contemne-

re, aut non amaret?

Diabolica sunt hæc susurria,

timorem inanem haben-

tia, quæ pudorem obstinatum,

timoremque ac pusillanimitatem confidenti

tibi inducunt.

Eijce tu igitur diabolum hunc mutum ab te,

pedibus calca-

bifilissem & serpentem,

& euone virus abs te.

Sed nimis est, inquis, pec-

catum meum probrosum, idèo non reuelandum.

Quæ confortatio tibi est,

si hominem tuum peccatum lateat,

quando hoc Deo cognitum & nudum est?

An ignoras peccatum non confessum,

coram Deo continuo flare,

& te accusare,

clamans & tibi postulans vindictam?

Quid quod peccatum tuum non

confessum vniuerso manifestabitur orbi?

Quid quod ignominia granulata

quid efficiat?

DD 3. in om-

Psalm. 90.

VI

21

in omnium venies execrationem? Modo igitur timore quoconque depulso confortare, ita tamen omnia peccata tua facerdoti confiteri, & pacificare hilaremque mentem tibi reducere. Dic: *Vade Satana.* Ego vtriusque odio motus, & te & me confundam. Omnes enim technas & fraudes tuas, omnes abominationes meas in tui meis contemptum, & ad Christi honorem facerdoti explicabo. Accedit his alia ratio, quare confiteri non erubescas. Si quidem curari nunquam potes à peccato, à pressura cordis (quamdiu sub mala conscientia viuis) nisi confitearis. Propterea quod faciendum ali-

II. quando est, si in peccatis tuis non vis mori damnatiq; modo fac. Secundo obstruit os diabolus, mutumque facit confiteri volentem spe longioris

*Confessio di-
lata quid ma-
rit adierat.*

vita. Verum non te fallat haec spes, vt semper differas confiteri de crastino in aliud eras, quia de vita tua nihil est in potestate tua, nihil in scientia tua, nihil in opinione tua. Dic, quorū similes inopinatae vides quotidiea peccatis mori? quorū vides inter sacramentorum perceptionem non compunctos ac desperantes animam efflare? quorū obstinatos denique cernis in fine quidem (terribili eos vindicante iustitia diuina) & inter vite extrema velle confiteri? Hoc ipsum tibi quoque metue, si dum sanus es, & peccare potes, confiteri differs, euenturum. Iam igitur virus euomē totum confessione, & sanare. Tertio obstruit os peccatoris diabolus satisfactionis timore. Habet enim confitens fortasse aut res alienas, aut bona iniusta, quae non vult restituere. Quare sciens restitutionem sibi mandandam, non vult confiteri. Pari modo est de restitutione famæ, quæ ablata est: quæ tamenni si restituatur, & lœso satisfiat, frustra sit confessio. Quarto impedit aut fasciat diabolus confessionem timore recidiandi. Nam sapientia iterata consuetudo, experta infirmitas, peccatiquo delectatio rememorata à diabolo obijciuntur, & timorem incutunt, quod se continere non possit, quod frustra propterea confiteatur, quod gratis denique se confundat: quandoquidem nihil possit emendare, & hoc modo homo peccator super seipso fundamentum sibi locans ruinosum, dum sibi ipsi nō audet confidere, quem forte, constantemque nunquam est expertus, & in Deo non didicit sperare, non audet propositum certamen, & conflictum pro continentia à peccato, aut pro melioris vita sanctimonia assumere. Quare etiam super illum arbitratur confiteri, propterea quod spes vita correctoris post confessionem ei sit nulla. Cæterum erras fili, qui sic cogitas. Nam eti si haec tenus semper in priora recideris peccata, hoc tamen tibi fortasse accidit id, quod tuis & viribus & armis tantum pugnaueris, Deum non inuocans. Quoniam non nunquam viciisti.

Verum nunc de teipso quidem licet tibi desperare. Nihilominus tamen constans sit voluntas deferendi peccatum, & sancte viuendi fixum manet propositum, quod fundetur, confirmeturq; in spe diuinae bonitatis, in auditorio altissimi, in protectioneq; Dei cali cuius virtutis inuocatione vobis ad pugnam. Satage igitur, vt in te non deficiat bona voluntas, vt oratio ad Deum in pugna non quiescat, & aderit tibi diuimum, ne à diabolo vincaris, auxilium. Vade igitur, confitere humiliter, & si times recidere in peccato, saltē iam non intendas aliquando ad peccatum redire. Sit modo propositum tuum nullo pacto consentire posthas peccato. Timor ille nihil mœcabit.

rochit. Confitere & per humilem verecundamque confessionem diabolo
Humilis cō-
fessio pecca-
torum quid
tu non defueris. Dominus enim protector vitæ tuæ, à quo trepidabis? Psalm. 26.

Die: Sc̄onstant aduersum me castra, non timebit cor meum. Et exurgat aduersum ibidem.

ne primum, in hoc ego sperabo. Sunt alij muti quos diabolus quoque elingues

facit. Qui ver stipites, seu vt statum stant in templo muti à laude diuinâ, ab Muti à laude

oratione, & à verbo Dei. Templum visitant magis ad vitandum oppro-

Dei qui suar.

rium hominum, ne ceteris sint hominibus dissimiles. Aut vbi sunt in lo-

ti sacris, quantum sunt ad orandum, ad gratias Agendas, ad laudandum

Deum quoque elingues, tantum ad profana, mundana, ac noxia collo-

quia sunt alacres, Deo muti, diabolo eloquentes. Sunt tertij muti, qui

Esaia 50. proximum videntes hallucinantem, qui delinquentem, aut labentem in-

Muti à frater-
tuentur, nec tam in verbo sustinent exhortationis, non admonent, non

na correptio-
persuadent ad meliora. In hoc quoque genere sunt qui contristatum ani-

latione qui-

moque deiectum proximum non consolantur, confortant, fraternalia cha-

ritatis, compassionisque humanæ immemores. His iudicium sine miseri-

Iacob. 2. cordia erit, quia non fecerunt misericordiam. Quarti sunt muti qui dam-

Muti in ad-
abilitatē tacent, vbi in confilijs, & in iudicijs pro veritate, & iustitia, aut

ministratio-
contra iniquitatem, aut contra proximorum, pauperum ac viduarum op-

ne iusticia-
pressionem loqui debent. Dissimulant enim & tacent, neminem volentes qui sunt.

Esaia 30.

offendere, placentia tantum loquentes, ne gratiam, fauorem beneficiumve

cuiuspiam amittant. Quibus non minus insensati sunt, qui huiusmodi sibi

Eccle. 7. 1. aliscunt consiliarios, doctores & iudices, qui vi non possunt irrumpere

iniquitatem.

Adeò cœcus autem hodiè est mundus, vt doctores, magistrosque sibi asciscat. Tim. 4.

pruriens auribus, quibus curant ante legem praescribere, quid sibi velint

pradicari, quid facere debeant. Suis denique magistris ac concionatoribus

praescribunt, quid iubere, quidve prohibere debeant, vt lex non apud do-

ctorum sit, sed pro arbitrio plebis ordinetur, sepe in hoc sapientiorem suis

doctoribus constituentur. Hoc maximè fit hodiè in Lutheranis ciuitatibus,

in quibus magistratus & principes in suis terris sibi prædicatores con-

sumunt, quibus nihil docere licet, nihil predicare, nisi quod velint illi. Sunt

& mutitas quam existia-

igitur cum suis dominis & patronis & cæci & muti omnes, quibus nulla est lis,

cura, quid fieri oporteat, nec quid credi, quidve sentiri, sed querunt,

vt hoc tantum, quod volunt ipsi, doceatur, sentiatur, crediturque. Non

tum scripturas propter ea, vt veritate in inueniant, scrutantur, sed hoc que-

runt in scriptura, vt inueniant, quo patrocinari suis possint erroribus, &

quo saltē fuso quodam tueri, aut excusare possint suas calumnias, suas

impieates, suas in Ecclesiæ rebelliones, suosque contemptus, quam Eccle-

siam eius spiritus, ordinationes & instituta, licet vetustissima, adeò temerant,

adeò spernunt, adeoque exhibant, vt fermè omnes ritus veteres, consuetu-

dinesq[ue] Ecclesiasticas explodant, mutent, abrogent, suaq[ue], imo pessimi nescio cuius d[omi]ni instituta & ordinaciones effectas in locum eorundem supponant. Cuius tamen aliam non habent rationem, quam suam impissimam superbissimamq[ue] temeritatem, puta ne quicquam non reiectum spretumq[ue] apud illos maneat Ecclesiasticum, apostolicum, aut orthodoxum, quod vetustatem canonicam redoleat. Dominus noster Iesu Christus nobis in laudem suam & gloriam largiatur, vt proni continuus sumus in oratione feruentes, in eius laudibus aliudui, & in peccatorum nostrorum confessione humiles, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA IIII. QVADRAGESIMAE, EPISTOLA B. Pauli Apostoli, ad Galatas IIII.

Criptum est: Quoniam Abraham duo filios habuit, unum de ancilla, & unum de libera. Sed qui de ancilla, secundum carnem natus est: qui autem de libera, per re promissionem, que sunt allegoriam dicta. Hac enim sunt duo testamenta: unum quidem in monte Sina, in servitutem generans quem est Agar. Sina cum mons est in Arabia, qui coniunctus est ei, que nunc est Hierusalem & secundum filius suis. Illa autem, que sursum est, Hierusalem, libera est, que est mater nostra, sicut scriptum est: Latare sterilis, que non paris, erumpere & clama, que non parturis: quia mulier filii deserta, magis quam eius, que habet virum. Ni autem fratres secundum Isaac promissionis filius sumus. Sed quomodo tunc tu secundum carnem natus fuerat, per equebat eum, qui secundum spiritum, & nunc. Sed quid dicit scriptura? Euge ancillam & filium eius. Non enim heres erit filius ancilla cum filio libere. Itaque fratres, non sumus ancilla filii sed libere: qua libertate Christus nos liberavit.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

NON incongruè hac lectione hodiè vtitur Ecclesia. Si quidem penitentes consolari volens, mactos atque peccantibus operibus affatos, dum alia spiritui iucunda multa diuino admiscet officio, haec epistola quoque suos nascit filios consolari, quod à servitute peccati & legis ad libertatem filiorum adoptionis sunt translati. Galatis namque scribens Apostolus legem Mosaicam existimantibus Christiano cuius obseruari necessariam, eos insipientibus coarguit, adstruens Christianos ad obseruantiam legis Mosaicæ, quatenus ceremonialia iudicialia vte attinet, minime obligari. Itaque ait: Scriptum est in Genesi Abraham duos habuisse filios: Unum de ancilla Agar, quæ superioribus annis fuerat Abraham & Sarum vxoris Abraham ancilla. Hanc enim Sarum, videns se sterilem dederat marito, ut vel per illam semen reciperet ex marito. Quam tamen absque dubio antequam cognovit Abraham, duxit ante in uxorem. Natus itaque est ex ancilla Agar Abraham filius Ismael. Deinde cum respexisset quoque Sarum Dominus sterilitate ablata, ipsa eadem libera ac domina Abraham peperit filium Isaac. Porro, qui de ancilla natus est secundum carnem, id est, naturali-

Iacob 5,4.

Gen. 11.

Gen. 16.

Gen. 21.

Gen. 17.